

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

SOSYAL HİZMETLER VE DANIŞMANLIK
TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA MÜCADELE
EĞİTİMİ
MODÜLER PROGRAMI
(YETERLİĞE DAYALI)

2015
ANKARA

ÖN SÖZ

Günümüzde mesleklerin değişim ile karşı karşıya olması ve daha karmaşık bir yapıda bulunmaya başlaması nedeniyle, mesleki yeterliklerin de geniş tabanlı bilgilere, becerilere ve tavırlara dayalı olmasını ve programların buna göre geliştirilmesini zorunlu hâle getirmektedir.

Program geliştirme sürecinin her aşamasında üniversitelerin ve ülkemizin önde gelen sektör temsilcileri ile iş birliği yapılmış, kişi ve kurumların program çalışmalarına doğrudan katkıları sağlanmıştır. Sektör ve yükseköğretim kurumlarının beklentileri programa yansıtılarak, mesleklere ait belirlenen yeterlikler öğretim programları ve modüllerin temel dayanağını ve içeriğini oluşturmuştur.

Uluslararası düzeyde meslek elemanlarından beklenen yeterlikler çeşitli araştırmalar ve yerli/yabancı uzman görüşlerine dayanılarak tespit edilmiş, elde edilen sonuçlar program çalışmalarına aktarılmıştır.

Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı Türkiye Yeşilay Cemiyeti iş birliğinde geliştirilen, tüm toplumu hedefleyen ve toplum genelinde bağımlılık konusunda farkındalık oluşturmayı amaçlayan bir eğitim programıdır.

Ülkemizin sosyolojik yapısı, ihtiyaçları ve mevcut eğitimler göz önüne alınarak tasarlanmış ve bağımlılıkla mücadelede etkin bir eylem planı olarak yapılandırılmıştır.

Sigara, alkol, uyuşturucu madde, teknoloji gibi çeşitli bağımlılık alanları ve sağlıklı yaşam sürmeyle ilgili olarak bireylerde ve toplumda farkındalığın artması; bireysel ve toplumsal sağlığa zararlı bağımlılık alanlarının bilgi ve bilinçle önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	1
TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA MÜCADELE EĞİTİMİ PROGRAMINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR.....	3
TANIM.....	3
GİRİŞ KOŞULLARI	3
İSTİHDAM ALANLARI	3
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	3
EĞİTİMCİLER.....	3
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	3
BELGELENDİRME	3
YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER.....	3
EĞİTİM SÜRESİ.....	3
ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	4
İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR	4
ÖĞRENCİ/KURSIYER KAZANIMLARI.....	4
EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ	4
MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ	5
MODÜL VE İÇERİKLERİ.....	6
YETERLİK VE MODÜL TABLOSU	6

TÜRKİYE BAĞIMLILIKLA MÜCADELE EĞİTİMİ PROGRAMINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

ALAN : SOSYAL HİZMETLER VE DANIŞMANLIK
MESLEK :
MESLEK SEVİYESİ :
TANIM

Katılımcı, bağımlılık alanlarından sigara, alkol, uyuşturucu madde, teknoloji bağımlılığından korunma ve sağlıklı yaşam ilkeleri eğitimine sahip bireydir.

GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okuma yazma bilmek veya ilkokul mezunu olmak.
2. Mesleğin gerektirdiği işleri ve yeterlikleri yapacak bedensel ve fiziksel özelliklere sahip olmak.

İSTİHDAM ALANLARI

Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitimi Programı, Sosyal Hizmetler Ve Danışmanlık bireylere, alanında bir meslek kazandırmaya yönelik değildir.

EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI

1. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında eğitim verilmektedir,
2. Programın uygulanabilmesi için gerekli standart donanımlar ve ekipmanlar sağlanmalıdır.

EĞİTİMCİLER

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları kapsamında aylık karşılığı okutacakları derslere ilişkin çizelgede yer alan, alan öğretmenleri esas alınarak;

1. Programın uygulanmasında Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitimi Projesi kapsamında Formatörlük ve Uygulayıcı eğitimini almış öğretmenler görev almalıdır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bireylerin, çeşitli ölçme araçları kullanılarak;

1. Modüllerin sonunda kazandığı yeterlikler ölçülecektir.
2. Modüller ile kazandıkları bilgi, beceri ve tavırları ölçülecektir.
3. Ölçme sonuçları program sonunda değerlendirilecektir.
4. Eğitim kurumunda, işletmede ve kendi kendilerine yaptıkları tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilecektir.

BELGELENDİRME

- Sertifika öğretim programı sürecinde bireylerin tamamladığı modüller, aldığı eğitimin tümü ve kazandıkları yeterlikler belgelendirilir.
- Öğretim programından ayrılan bireyin kazandığı yeterlikler belgelendirilir ve istendiğinde diğer sertifika programlarında değerlendirilir.

YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER

Eğitimin sonunda, mesleğinde sertifika alan birey gerektirdiğinde fark eğitimi olarak diğer programı tamamlayabilir.

EĞİTİM SÜRESİ

1. Meslek programının toplam eğitim süresi 40/8 saat olarak planlanmıştır.

2. Eğitim süresinin okul, işletme ve bireysel öğrenme için ayrılmış dağılımı, modüller ile ilgili açıklamalarda belirtildiği gibi uygulanır.

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Modüler öğretime yönelik olarak bireysel öğrenme yöntem ve teknikleri uygulanır.

1. Eğitimciler bireylere rehberlik eder.
2. Bireyler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir.
3. Bireylerin aktif olması sağlanır.
4. Bireyler araştırmaya yönlendirilir.
5. Bireyler kendi kendilerini değerlendirebilir.
6. Bireylere mesleki yeterlik kazandırmaya yönelik yöntem ve teknikler uygulanır.

İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR

Bireyler, programın gerektirdiği öğretim faaliyetleri, planlama konularında, çevredeki üniversiteler, Türkiye Yeşilay Cemiyeti ve sivil toplum örgütleri ile iş birliği yapılarak yönlendirilir.

ÖĞRENCİ/KURSIYER KAZANIMLARI

Programın sonunda mesleğe yönelik olarak öğrenci/kursiyer;

1. Mesleğin ait olduğu alandaki temel bilgi ve becerileri kazanabilecektir.
2. Alanın gerektirdiği temel yeterliklere sahip olabilecektir.
3. Mesleğin gerektirdiği işleri yapabilecektir.
4. Mesleğin gerektirdiği özel mesleki yeterlikleri kazanabilecektir.
5. Öğrenci/Kursiyer merkezli olan daha aktif ve kendi hızına göre öğrenme olanağı tanıyan kazanımlara sahip olabilecektir.

EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ

Sertifika programında yer alan modüllerde öngörülen eğitim-öğretim uygulamaları yapılır.

MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ

1. Öğrenci/kursiyerin yaşam boyu kullanabileceği ve mesleki gelişmesine yararlı olabilecek, iyi ilişkiler kurabilme, öğrenmeyi öğrenme, bilgiye ulaşma, girişimcilik ve iş fikirleri üretme, işe uyum sağlama, kendini geliştirme ve problem çözme gibi bilgi ve becerilerin kazandırıldığı modüllerdir.
2. Bu modüller ile öğrenci/kursiyerlere ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.
3. Mesleki Gelişim Modül Tablosundan, çevrenin istihdam durumu, öğrenci/kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyi göz önüne alınarak modüller seçilecek ve yeterlik tablosunda yer alan süreye ilave edilecektir.
4. Dördüncü seviye meslek elemanları, bütün Mesleki Gelişim Modüllerini tamamlamış olacaklardır.
5. Mesleki Gelişim Modülleri programlardan bağımsız olarak da kullanılabilir.

KAZANDIRILAN YETERLİKLER		DERSİN MODÜLLERİ	SÜRE
1	Sağlıklı ve etkili iletişim kurmak ve sürdürmek	İletişim	40/8
2	Öğrenme ihtiyaçları doğrultusunda bilgi ve veri toplamak	Bilgiye Ulaşma ve Veri Toplama	40/8
3	Uygulanabilir girişimci (iş) fikirler üretmek	Girişimci Fikirler Üretme	40/8
4	Girişimci (iş) fikri geliştirmek ve planlamak	Girişimci Fikri Geliştirme	40/8
5	İşletme kurma ve geliştirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek	İş Kurma ve Geliştirme	40/16
6	İşçi sağlığı mevzuatına uymak ve iş güvenliği önlemlerini almak	İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı	40/24
7	Çevreye karşı duyarlı olmak ve çevreyi korumak	Çevre Koruma	40/8
8	Kendini geliştirerek karşılaştığı problemleri çözmek	Problem Çözme	40/8

MODÜL VE İÇERİKLERİ

- Öğrenme süresi her modül için toplam 40 saattir.
- Kazandırılacak yeterliğe bağlı olarak her modül 40/8, 40/16, 40/24, 40/32, 40/40 olarak yapılabilir.
- Modüllerde önerilen bu süreler öğrenme faaliyetlerindeki teorik ve uygulamalı tüm içeriği kapsar.
- Modül içeriğindeki öğrenme faaliyetinin uygulanması imkânı olmadığında, diğer okullarla ve işletmelerle iş birliği çerçevesinde uygulamalar yapılabilir.
- Kursiyer/Öğrencinin önceden kazandığı yeterlikleri tekrar alma zorunluluğu yoktur.
- Modül ve yeterlikler programdaki uygulama sırasına göre alınacaktır.
- Programda yer alan modül ve yeterliklerin uygulama sırası zümre kararı ile belirlenir.

NOT: Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitimi Programı yeterlikler tablosu ve modülleri aşağıda verilmiştir:

YETERLİK VE MODÜL TABLOSU

YETERLİKLER		MODÜLLER	SÜRE
1	Bağımlılıklara karşı koruyucu önlemler almak	Bağımlılıkla Mücadele	40/8
TOPLAM:			40/8

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN	: SOSYAL HİZMETLER VE DANIŞMANLIK
MODÜL	: BAĞIMLILIKLA MÜCADELE
KODU	:
SÜRE	: 40/8
ÖN KOŞUL	:
AÇIKLAMA	:
GENEL AMAÇ	: Öğrenci/kursiyer, Sağlıklı Yaşam İlkeleri, Teknoloji Bağımlılığı, Tütün Bağımlılığı, Alkol Bağımlılığı ve Madde Bağımlılığı konularında bilgi sahibi olacak ve farkındalık kazanacaktır.

AMAÇLAR

Öğrenci/kursiyer,

1. Sağlıklı Yaşam İlkeleri konusunda bilgi sahibi olacak ve farkındalık kazanacaktır.
2. Teknoloji Bağımlılığı konusunda bilgi sahibi olacak ve farkındalık kazanacaktır.
3. Tütün Bağımlılığı konusunda bilgi sahibi olacak ve farkındalık kazanacaktır.
4. Alkol Bağımlılığı konusunda bilgi sahibi olacak ve farkındalık kazanacaktır.
5. Madde Bağımlılığı konusunda bilgi sahibi olacak ve farkındalık kazanacaktır.

İÇERİK:

A. SAĞLIKLI YAŞAM

1. Sağlıklı Yaşam
2. Sağlıklı Beslenme
3. Kişisel Hijyen
4. Fiziksel Egzersiz
5. Bağımlılıklardan Korunma
6. Hastalıklardan Korunma ve Tedavi
7. Sağlıklı Mekânlarda Yaşamak
8. Evcil Hayvan Bakımı
9. Sağlıklı Giyim Kuşam
10. Yeterli Uyku
11. Sağlıklı Çocuklar Yetiştirmek İçin Ebeveynlere Öneriler

B. TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI

1. Teknoloji Bağımlılığı ve Aşamaları
2. Teknoloji Bağımlılığının Zararları
3. Teknoloji Bağımlılığı ve Diğer Psikopatolojiler
4. Teknoloji Bağımlılığının Süreçleri
5. Teknoloji Bağımlılığının Kaynakları
6. Teknoloji Bağımlılığından Kurtulmak İçin Yapılması Gerekenler
7. Çocukların Teknoloji ile İlişkisi
8. Teknoloji Kullanımı Konusunda Ebeveynlere Öneriler

C. TÜTÜN BAĞIMLILIĞI

1. Sigara ve Sigaranın Etkileri
2. Sigara Kullanımının Sonuçları
3. Pasif İçicilik ve Sonuçları
4. Sigaradan Uzak Bir Hayat İçin Taktikler
5. Sigara Hakkında Yanlış Bilinenler
6. Sigara Bağımlılığı
7. Sigara Sonrası Vücut Fizyolojisi
8. Çocukların Tütün Bağımlılığından Korunmasında Ebeveynlere Öneriler

D. ALKOL BAĞIMLILIĞI

1. Alkole Başlamada Etkili Olan Faktörler
2. Alkolün Vücutta İzlediği Yol
3. Alkol Kullanımının Kısa ve Uzun Vadeli Sonuçları
4. Alkol Hakkında Yanlış Bilinenler
5. Alkol Kullanımının Gençler Üzerindeki Etkileri
6. Kimler Risk Grubundadır?
7. Riskler ve Koruyucu Etmenler
8. Ebeveynler İçin Önleme Stratejileri

E. MADDE BAĞIMLILIĞI

1. Madde Bağımlılığı ve Belirtileri
2. Bağımlılık Yapan Başlıca Maddeler
3. Madde Kullanımının Nedenleri
4. Madde Bağımlılığının Fizyolojisi
5. Bağımlılık Süreci
6. Madde Bağımlısı Kişinin Özellikleri
7. Riskli Durumların Dışında Kalmak İçin Yapılması Gerekenler
8. Madde Bağımlılığı Riskine Karşı Ebeveynlerin Bilmesi Gerekenler
9. Bağımlılık Tedavi Süreci